

Abonnement pour un an
350 piastres

Edition spéciale. 500 p^{tr}s.

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph. st. 865

XXII ème ANNÉE

1927, 1 Juin No 229

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی، صحفی مجموعہ

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳۹ ، اعلا کاغذلیسی ۵ ایرادر.

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلهفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکنجی سنه

نومرو ۲۲۹ - ۱ حزیران ۱۹۲۷

کندیکی بیل

قدیم یونان معبدلرندن برینک قاپوسنده (کندیکی بیل) دیه براخطار وارمش . بودستوردن بشریت بر خیل حقیقتل چقاران فیلسوف و عالمک اک صوک جهدی ، بوسرک حقیقتی کشفه معطوف کبی در . براسکی پخانهک قاپوسنه بوآتی ایشله بن آل ایله بوآتی تحقق ایتدیرمک ایسته بیلرک جهندن ده آ کلاشیلورکه ، اسکیدن بری کنندی بیلیم بیلرک عددی بیللردن دهااچوقدر . انسانلر نه وقت کندیلرینی بیله جکدر ؟ و کنندی بیلیم نه فائده سی واردر ؟ بونک فائده سی ، کنندی بیلن انسانلرک بوجیات کوپروسنده قطع ایتدیگری مسافدن آ کلابیلدیکن کبی کندیلرینی بیللرک عددی ده بو مسافده اک ایلری خطی تشکیل ایدنلرک مقدارله اولچوله بیلیر . فقط اک اوکده اولانک فعالیت و هدفی یتنه عینی آیته اطاعتدن عبارتدر . وبر انسانک کنندی بیلیمسی آتقیق بشقه لرینه نظراً کنندی اولچوله بیلیم سیله ممکندر . آتقیق بو صورته درکه فرد ، کنندی قوتلرندن ، مقابیلرندن خبردار اولور ، نره به کیتدیکنی ونه یادیقنی بیلیم بیلیر . بو اعتبارله جمعیتلرک ده دیگر جمعیتله نظراً مجموعی و کتله وی بر قیمتی واردر . هر فرد کبی ، هر جمعیتده بو عظیم حرکت و تحول طریقنده معین بر قدرته و معین بر استقامتیه مالکدر . بو قدرتلر ، جمعیتی تشکیل ایدن فردلرک کندیلرینی بیلش قیتیله متناسب اولدوغی جهته ، آلتاجق استقامتی دهاا اولدن تعینه امکان واردر . بوسیدن درکه عصریشمک خصوصنده کی بوتون جهدلرمن ، اول بو نقطه دن باشلامق ضرورتنده در . بز نه بز ، نره ده بز ، نه یابابیلیر ؟ اوروپا ایله واقع اولان صوک تماشلرمن ، آز چوق بومدنیت طریقنده توقف ایتدیکنم نقطه یی بز ابراز ایده بیلیر . بونقطه بولوندقن صوکره نره به کیده جکیزی و نقدر زمانده نصل کیده بیله جکیزی تعین ایتک کوچ دکدر . بومعرفی ایدینه بیلیمک یکانه چاره سی ، برآز تواضع ، برآز حسن نیت ، و حقیقتک شمعشعه سی اوکنده قاماشان روحلرک عصیانیه قارشی پک فضلہ مقاومت و تانی ده در . کندیلرندہ بوجسارت و بومدنیتی بولامایانلر ، نیک بین اولسه لرده ، بدبین اولسه لرده کنندی ماهیتلرندن غافل اولدوقلری جهته ، واهی خیالانه قاپیلرلر . و جمعیتی بوش ، قورو و اوزوجی مواعید ایچنده خرابالامقن و خراب ایتمکدن بشقه برشی یابامازلر . بووظیفه دهاا زیاده صیق صیق آوروپایه کیدوب کلنلرمنه دوشهر . اگر عصریشمکدن مقصد ، آوروپا مدنیت و مدنیتلرینه یاقلاشمق ایسه ، بونی اک ابی تقدیر ایده بیله جک اولانلر ، او عالمه بالذات تماس ایده بیلنلر اولاجقدر . بز بو مدنیت مرحله سنک هانکی نقطه سننده بز ؟ و اولنر ، بو کاله ایرمک ایچون نصل بر حله یاعشیلر ، بو مدنیتی محافظه ایتک ایچین نه ایله مجهزدرلر ؟ بولری بوتون عربیانقیله قاورامق ایجاب ایدر . جاده لرنده کوبره دن کچله مین بر کوچوک قصبه منی طانیورمکه ، اوچ دانس صالونی ، ایکی سینما

(سودا خانم زوجهم) ، (استانبول هواسی) (قانی ماندالری) ، (قاراقیللری) اسملی قومدیلمی واردر . دهاا چوق قومدی نوعندن ازلر آدایته ایتسنه رغماً کندییتی آغیروته زلی پیسه لرده کی روللرنده موفق اولور و بالخاصه قاراقته ریستیک تیلره انطباقده ده بویوک برقابلیت کوستیردی .

منظوم اثرلرده کی روللرنده درین بر حساسیت و موفقیت قازانمشدر . اوچیز طقوز سنه سنده دوغان موحدک غریب و حزین بر تصادف اولارق دوغدینی چهارشنبه کیجه سی کوزلرینی تولومه چویردیکنی بدبخت آنه سی آکلاندی .

بوکون آرتیق موحددن برآووج طوبراق قالدی . موحدبیلکه کنندی تصویر ایتدیکی کبی مسعود یاشایاماشدر ؟ فقط نیجه یاشایانلر ایچون مقدر اولان وفاتی بر چوق فانیلره نظراً مسعود بر تولومدر چونکه اسمی تورک تماشاسنده محترم و مستثنا بر موقعه صاحب اولارق یاشایاجق در . ۲۵ مایس ۹۲۷ محمد فریم

ققفور

کوکن زمینہ دوغرو یازیلش کتابة لر اوستنده وحی صانی تمیل و نقش ایدر ؟ قومش ضیا و ظل ایله براسکی چیره دست هر جله خطوطنه بر انحنای مست .

بر خط معتنا ، که هم ابهام ایچنده در ، هم بللی .. هم نہایتی یوق ، ابتداسی یوق . یوقدر مثالی صنعت اعصار ایچنده چوق ؟ هر ضلی بر کوکل کبی مغلق و منکسر !...

ماضینک ایتش اوستنه اذواق ارتسام : هر صفحه سنده اسکی قادیلر طواف ایدر ؟ هر نقطه سنده محشر الوان وقت شام .

ایتش بو جم ایچنده بتون جینی احتوا : مشهور اولور خوارق نقشکله آسیا ، آقصای شرقه بکزه یی ای اسکی شاه - اثر !

فاطمه منیه

وادی قدیم ترغلرند

غزل

بو آب ناب نهدن بی حباب قالمشدر ؟
 نهدن بو باغ ، بو کلشن خراب قالمشدر ؟
 نهدن بو بغری یانیق عنذلیب شیداده
 نه راحت و نه سکونت ، نه خواب قالمشدر ؟
 نهدن پیاله کارنک سرنکون اولمش ؟
 نه شوق و ذوق ، نا ساقی ، نه آب قالمشدر .
 صباح اولونجه ایشتدم که دونکی صحبتدن
 بقیه تاری قیریق بر رباب قالمشدر .
 حساب محنتی ، ای بخت ، کیت فلکدن صور
 که قهر و مکاری ارک بی حساب قالمشدر .

علی حکمت

طامش در . بونک ایچین در که بر دارالفنون تحصیلی بکرمنجی
 عصرده یاشایان هرکچک وظیفه-بدر و هیأت که . . . بو عالی
 مؤسسه نك دیلوماسی، بویتمز توکنمز بدنیت واهلیت جدالنده
 صاحبنه هیچ بر شرف و موقع تأمین ایدمه ضر . بر یرلنک
 آلتی آیده یایمه به مجبور اولدوغی شیشه بر اجنبی اوچ درت
 سنه سنی فدا ایتمه به مجبوردر . زیرا غربلی مؤسسائی کندیس
 ایچین پامشدر . و دارالفنونلر ، کندی حرشک و کندی
 مفکوره سنک اثری در .

هر شیک ممکن و محتمل اولدوغی بو عالمدن نهرلی ناصل
 آلتی لازم کلدیکی و بالخاصه اک فضله نهره محتاج اولوندینی
 یقیناً بیلمه لی در . بومدنیت و بوسویه نك نره سنده اولدوغمزی
 قابلیت و قوتنک درجه سنی عزت نفس وغرورمزه قایلیمه دن
 تعیین ایتمه لی در . خلاصه بوایشک مرکز ثقلی خاقی تربیه ایتمک
 خلقه کندیسنی ، انسانلغی ، وظیفه سنی اوکره تمک و طاعتقدر .
 جریحه بی چوقدن کشف ایتش اولان زمامدارلرضر ، عصریشمه
 خصوصنده آچیلیمه سی لازم کلن ابلاک قابونک آناختارینی بولمش
 و بزه بویوک بر احمیت و جدیتله رهبرلاک ایتش لردر . فقط
 هنوز باش-لانغچنده بولوندیغمز بو معظم ایش ، یالکز رسمی
 صلاحیتلرک دکل تکمیل منورلرک عینی هدفه قوشاییلیمه سیله
 ممکندر .

بھیل سفا

فر تیاروسی موجوددر . بو شهرک سواقلرند یاماسز البسه
 کینلرک عددی صاییلماجق قدر آز ایکن صاییلمایه جق قدر
 قهوه و میخانه سی واردر . مدنیت ، نوتون مؤسسات و احتیاجاتک
 بر سویه ده موازنه بوله -بله ممکندر . آوروپا شهری نه بی
 افاده ایدر ؟ آوروپا عائله سی فصل بر عائله در ؟ آوروپاده
 نه یاپار ونه ابله مجهزدر ؟ بالخاصه بر آوروپالی کنج ، ذوق
 ایله سعی نصل امتزاج ایتدیرمشدر ؟ بونلری جذری بر
 تدقیق ایله آکلادی و آتیلدیغمز بو مثبت یولده صارصلیلمان
 و بالخاصه تجربه لرمنی بوش بوشنه تکثیر ایدره زما غیب
 ایتمه دن هدفه یاقلاشمق لازمدر . آوروپا دیمک سواقلرند
 فحش و عطالت آقان و کنجلیری بطاقت و سفاهت نشسته سیله
 مست اولان بر فقر و فجور محیطی دیمک دکلدر . ادبیاتیه ،
 صناعاتیه ، علمیه فیله ، فلسفه سیله یابدینی شیئی و کیدیکی
 بولی بیان ، کوزو و کیسه سی قادارده قابی و دماغی دولمش اولان
 بر غربلی حسابی یقیندن کورمک ایچون آوروپانک قشرنده دکل
 عمقنده دولاشمق و مختلف طبقات بشریه سنک نصل یورولقی
 بیلمه یی بر فعالیت ایچنده او عظمتی تأسیس و محافظه ایتدکلرینی
 آکلادی ایجاب ایدر . فرانسه یه ایلک آتاق باسان (ا لکمی
 اسراف ایتمه یکر) دهن لوحه لره آلتنده شرکترلر موزه لره
 قونفرانس لره ، و مختلف شرکترلرک حصه دار آرایان مالی و اقتصادی
 اعلالرینه شاهد اولور . دقیقه ده درت کتاب نشر ایدن
 فرانسه عالی -که بونکون آوروپا عالمنک ایلری بر ملتی دکلدر-
 اثرلرینک آنجق اوچده برینی ، قارلرینک اکثرینی اجنبیلر
 تشکیل ایدن لایالی موضوعلره تخصیص ایتمشدر . قارلری
 پک معین اولان بر ایکی مزاج و سفاهت مجموعه لرندن ماعدا
 هیچ بر بوی غرته ، موقوت و غیر موقوت نشریایند آغزه
 آلتقدن حیا ایدلیه یی و بر شرفی عائله افرادی ایچنده یوز
 قزارتمه دن اوقونامایان تک برجه بولونماز ، مطبوعات خاقی یالکز
 تنویر دکل ، عینی زمانده تربیه ایدن رر معرفت مؤسسه سی اولدینی
 ایچوندرکه ، ملتنک تکمیل اجتماعی احتیاجلرینه ترجمان اولور ، و بر
 چوق معشری تشبثانده رهبر و حتی متشبث رولنی ایفا ایدر .
 علی العاده عمله لره تراموایلرده کتاب او قودینی و بسیط بر
 قایچی نك مملکت پیاسه سی حقنده جدی برعلاقه ایله بورسه یی
 تعقیب ایتدیکی کورولور . اوپرایه کیده نلر ، دیکایه جکلری
 پارچه نك اثرینی یانلرینه آلمادن اودن چیقمازلر ، قولالری
 موسیقی به ، کوزلری شعره و روحلری بونون بو سبحانی عالمک
 آکنک فیاضنه آچیلیمش تام بر سکون و سکونت ایچنده غشی
 اولمشلردر . یاشادیلرلی حیاته پک ابی انطباق ایدیه ییلدی کلری
 ایچین فقیر وزنکین هر کس عینی مدینندن عینی قوتله و عینی
 مساواتله استفاده ایدرلر . موفقیتک سهیل او عالمده ، موجب خجالت
 بر هزیمتدر . و مشکلاته غلبه مشروع ظفرلرکی مبارک و علوی